

PŘEHLED VÝZKUMŮ

51

Brno 2010

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 51
Volume 51

Číslo 1–2
Issue 1–2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Soňa Klanicová, Marián Mazuch, Ladislav Nejman, Olga Lečbychová,
Rudolf Procházka, Jiří Juchelka, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Pavel Jansa, Ondřej Mlejnek

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: $\LaTeX 2_{\epsilon}$

Fotografie na obálce
Cover Photography

Bronzové artefakty nalezené v depotech na hradišti „Tabulová hora“
u Klentnice. Srov. studii A. Navrátila. Foto J. Špaček.
*A foto of bronze artifacts found in hoards in the hill fort „Tabulová
hora“ near Klentnice. See the study of A. Navrátil. Photo by J. Špaček.*

Adresa redakce
Adress

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz

Webové stránky s pokyny pro autory: <http://www.iabrno.cz/pv>

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vydáno v Brně roku 2010

Copyright ©2010 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

MODŘICE (OKR. BRNO-VENKOV)

„Rybníky“. Obslužná komunikace firmy Terramet, spol. s r. o. Parc. č. 1690/52 a 1690/54. MMK. Sídliště. Záchranný výzkum.

Během výstavby nové obslužné asfaltové komunikace k areálu firmy Terramet byly prozkoumány dva objekty typu zásobní jámy a hliníku z období kultury s MMK. Z hliníku byly vyzvednuty zlomky malované keramiky, z nichž se v keramické laboratoři podařilo sestavit větší části překrásně zdobeného poháru a mísy, které byly vyzdobeny geometrickými vzory v červených a žlutých barvách.

„Rybníky“. Areál firmy ZZM, s. r. o. Parc. č. 1690/128, 1690/129, 1690/18, 2090. Sídlištní jáma, MMK. Sídliště. Záchranný výzkum.

Jediný sídlištní objekt na zkoumané ploše náležel kultuře s MMK (k.4666/4686). Byl dokumentován jedním řezem a zčásti také plošnou sondou, která však nedosáhla jeho dna. Svrchní vrstvy přesto poskytly dostatečné množství zlomků keramiky s typickou výzdobou pro tuto kulturu.

Petr Kos

Resumé

Modřice (Bez. Brno-venkov), „Rybníky“. MBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

MOKRÁ-HORÁKOV (K. Ú. HORÁKOV, OKR. BRNO-VENKOV)

„Čtvrtky“. MMK. Sídliště. Záchranný výzkum.

V průběhu rekonstrukce kanalizace v katastru obce Horákov byly dokumentovány pozůstatky pravěkého osídlení v plošně zkoumaném prostoru deponie zeminy, založené na známé archeologické lokalitě „Čtvrtky“. Celkem zde bylo prozkoumáno 21 zahlobených objektů; většinu z nich lze datovat do období kultury s moravskou malovanou keramikou, a to do stupně Ib. Zvláště početná je kolekce nálezů z obj. 507, přičemž polovina jeho zásypu byla po zralé úvaze ponechána *in situ* pro další, podrobnější výzkum. Početný nálezový soubor zahrnuje vedle malované keramiky i množství drobnotvaré štípané industrie a několik zlomků plastik. Poloha je totožná s lokalitou zkoumanou již I. L. Červinkou a J. Stávkem.

David Parma

Resumé

Bei der Rettungsgrabung wurde eine Siedlung der MBK-Kultur erforscht.

MOKRÁ-HORÁKOV (K. Ú. MOKRÁ U BRNA, OKR. BRNO-VENKOV)

„Spálená seč“. MMK. Sídliště. Záchranný výzkum.

V roce 2009 byla v SSZ části Západního lomu Mokrá odkryta menší plocha se sídlištními objekty z období mladšího neolitu (kultura s MMK, pravděpod. fáze Ic). Sonda zachytila v úrovni kulturní vrstvy kumulaci sloupových jam v uspořádání, které naznačuje souvislost s nadzemní sloupovou stavbou, která byla z větší části odtěžena během skrývek. Velkoplošná těžba nadložních vrstev vápenců se tu udála v letech 2007–2008. Zkoumaná plocha se nacházela v nevelké vzdálenosti od místa výzkumu uskutečněného v roce 2007, který proběhl pod vedením M. Kuči (2008).

Petr Kos

Literatura

Kuča, M. 2008: Mokrý (okr. Brno-venkov), „Spálená seč“, *Přehled výzkumů* 49, Brno, 279–280.

Resumé

Mokrý-Horákov (Kat. Mokrý, Bez. Brno-venkov), „Spálená seč“. MBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

NÁMĚŠŤ NA HANÉ (OKR. OLMOUC)

Zákostelní ulice. LnK. Sídliště. Záchranný výzkum.

Během záchranného archeologického výzkumu v Náměšti na Hané v Zákostelní ulici byly prozkoumány dva sídlištní objekty (obj. č. 3 a 7). Objekt 3 je mělký s oválným půdorysem. Objekt 7 byl prozkoumán jen částečně za pomoci sondy 1. Objekt 7 lze interpretovat jako tzv. hliník a z větší části zasahoval mimo zkoumanou plochu. Výplň objektu 7 je porušena výkopy mladších objektů 1, 6, 8. Objekty 1, 6 lze datovat do období kultury nálevkovitých pohárů. Ve výplni v severozápadní části objektu 7 byl zjištěn kostrový pohřeb ženy. Tento pohřeb se nacházel v prostoru mezi výkopem objektu 6 a severozápadní částí výkopu objektu 7. Ve výplni objektu 7 nebyl pozorován výkop hrobové jámy kostrového pohřbu.

Jakub Vrána

Resumé

Náměšť na Hané (Olomouc Dist.). Linear Pottery Culture. Settlement. Salvage excavation.

ORLOVICE (OKR. VYŠKOV)

„Lysá hora“. MMK. Sídliště. Záchranný výzkum.

Na ploše zemníku byly vykopány 4 sídlištní jámy z mladší doby kamenné, patřící kultuře s moravskou malovanou keramikou. Získali jsme z nich zajímavý soubor

keramiky, broušené a štípané industrie. Místo nálezu vyznačují na ZM ČR 1:10 000, listu 24-42-17, tyto souřadnice: A: 114 mm od Z s.č., 202 mm od J s.č.; B: 119 mm od Z s.č., 202 mm od J s.č.; C: 116 mm od Z s.č., 195 mm od J s.č.; D: 121 mm od Z s.č., 196 mm od J s.č.

Blanka Mikulková

Resumé

Orlovice (Bez. Vyškov) „Lysá hora“. Neolithikum, MBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

PASOHLÁVKY (K. Ú. MUŠOV, OKR. BŘEC-LAV)

„Za Tuchnou“. MMK. Sídlištní objekt. Záchraný výzkum. Uložení: AÚ AV ČR Brno.

Předstihový záchraný archeologický výzkum v trase budoucí dopravní infrastruktury, plánované v rámci projektu Pasohlávky – Rozvoj lázeňské a rekreační zóny probíhal v období od 1. března do 20. září 2008 (obecnou charakteristiku výzkumu a celkovou terénní situaci viz kap. Eneolit). Při vlastním odkryvu byly zachyceny nálezné situace z neolitu, eneolitu, doby bronzové a doby římské (viz kap. Eneolit, Doba bronzová, Doba římská). Vzhledem k významu výsledků záchraného výzkumu pro celkové zmapování kulturních poměrů v mikroregionu Mušova a Pasohlávek, probíhalo jejich zpracování mj. i v rámci grantového projektu GA ČR č. 404/09/1054 a v rámci výzkumného záměru Archeologického ústavu AV ČR Brno č. Z80010507. Realizace záchraného výzkumu a zpracování jeho výsledků by se nemohlo uskutečnit bez přínosné spolupráce dalších členů výzkumného týmu. Zvláště proto autoři tohoto příspěvku děkují výzkumnému technikovi Miroslavu Lukášovi a dokumentátorce Pavle Růžičkové, autorce fotografické dokumentace.

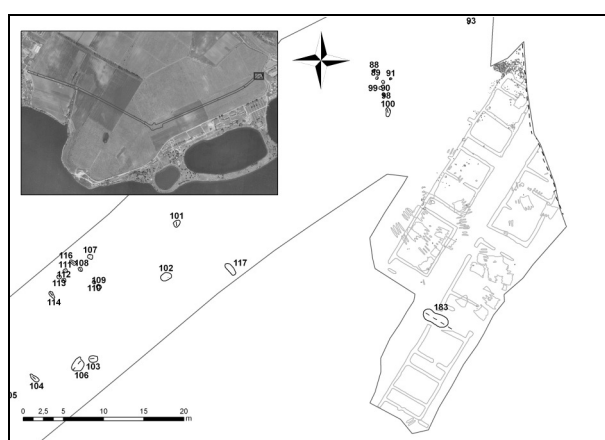
Během záchraného výzkumu byl nalezen jeden sídlištní objekt náležící do období neolitu. Objekt K 183 se v rámci prozkoumané plochy záchraného výzkumu nacházel na východním konci trasy, na katastrálním území dnes již zaniklé obce Mušova (obr. 13). Jedná se o severovýchodní úpatí návrší Hradisko. V období markomanských válek patřila tato poloha do vnitřního areálu římské vojenské opevněné báze (naposledy např. Komoróczy 2008; srov. kap. Doba římská). Proto se objekt K183 ocitl v superpozici s rozsáhlou římskou dřevěnou stavbou polní nemocnice, valetudinaria (obr. 14).

Objekt K183 představuje sídlištní jámu oválného půdorysu o největší délce 487 cm a největší šířce 220 cm (obr. 15). V jinak jednolitě vyplněném objektu o maximální hloubce 22 cm se v severozápadní části zřetelně vyrýsovala přepálená vrstva (zbytek ohniště), v jejíž blízkosti byla nalezena kumulace fragmentů z velké mísy s rozevřeným hrdlem a s plastickými výčnělky na výduti (obr. 16). Výplň objektu obsahovala také další četné keramické fragmenty z různých typů nádob (obr. 17, 18), mazanici, štípanou industrii (obr. 19) atd. Na základě keramického materiálu bylo možné objekt K183 spojit s lidem s moravskou malovanou keramikou.

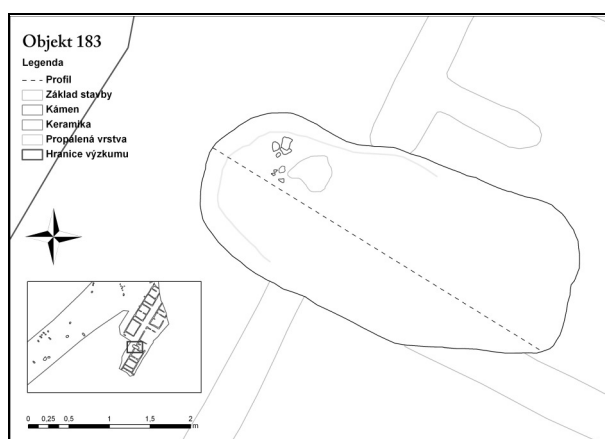
Obr. 13. Pasohlávky. Poloha objektu K183.

Abb. 13. Pasohlávky. Lage des Objektes K183.

Obr. 14. Pasohlávky. Superpozice objektu K183 a římské budovy.

Abb. 14. Pasohlávky. Superposition des Objektes K183 und eines römischen Holzgebäudes.

Obr. 15. Pasohlávky. Půdorys objektu K183.

Abb. 15. Pasohlávky. Grundriss des Objektes K183.

Z výplně objektu byla při exkavaci, resp. po plavení získána kolekce 27 zvířecích kostí. Jedná se o fragment diafýzy dlouhé kosti velkého savce, fragment kondylu dlouhé kosti velkého savce, fragment alveolárního oblouku čelisti malého savce a 24 neurčitelných fragmentů kostí. Vzhledem ke značné fragmentárnosti osteologického materiálu, způsobené přepálením kostí, nebylo